

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2021,

kterým se mění zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 221/2006 Sb., zákona č. 375/2007 Sb., zákona č. 256/2011 Sb., zákona č. 196/2017 Sb., zákona č. 277/2019 Sb. a zákona č. .../2020 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 1 zní:

„¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014 ze dne 26. února 2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1601/91.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 664/2014 ze dne 18. prosince 2013, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012, pokud jde o stanovení symbolů Unie pro chráněná označení původu, chráněná zeměpisná označení a zaručené tradiční speciality a o některá pravidla pro původ, procesní pravidla a další přechodná pravidla.

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 668/2014 ze dne 13. června 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/33 ze dne 17. října 2018, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o žádosti o ochranu označení původu, zeměpisných označení a tradičních výrazů v odvětví vína, řízení o námitce, omezení použití, změny specifikace výrobku, zrušení ochrany a označování a obchodní úpravu.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/34 ze dne 17. října 2018, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o žádosti o ochranu označení původu, zeměpisných označení a tradičních výrazů v odvětví vína, o řízení o námitce, změny specifikace výrobku, evidenci chráněných názvů, zrušení ochrany a používání symbolů, a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o vhodný systém kontrol.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787 ze dne 17. dubna 2019 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení (ES) č. 110/2008.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 ze dne 23. října 2019 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních.“.

2. V § 1 odst. 2 písm. b) se slova „výrobků s původem v České republice, popřípadě i v“ nahrazují slovy „pro zboží pocházející z České republiky, popřípadě i ze“.
3. V § 1 odst. 2 se písmeno d) zrušuje.

Dosavadní písmeno e) se označuje jako písmeno d).

CELEX: 62015CJ0389

4. V § 3 se za slova „označení se“ vkládají slova „s výjimkou označení původu a zeměpisného označení pro zboží, kterému je poskytována ochrana výlučně podle přímo použitelných předpisů Evropské unie¹⁾ (dále jen „výlučná unijní ochrana“)“.

CELEX: 62015CJ0389

5. V § 4 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.

CELEX: 62015CJ0389

6. V § 4 odst. 3 se slova „s výjimkou stanovenou v odstavci 2“ zrušují.

CELEX: 62015CJ0389

7. V § 5 odstavce 1 včetně poznámky pod čarou č. 1b zní:

„(1) O zápis označení původu pro zboží vyrobené, zpracované nebo připravené na území a za podmínek vymezených v § 2 písm. a) do rejstříku může u Úřadu požádat spolek výrobců nebo zpracovatelů takového zboží založený za účelem podání žádosti o zápis označení původu a jeho užívání nebo společníci společnosti vzniklé za tímto účelem sdružením výrobců nebo zpracovatelů takového zboží^{1b)}. O zápis označení původu může požádat i jednotlivá fyzická nebo právnická osoba, prokáže-li, že je jediným výrobcem nebo zpracovatelem zboží na území a za podmínek vymezených v § 2 písm. a), který chce žádost podat.

---

^{1b)} § 214 a násl. občanského zákoníku, § 2716 a násl. občanského zákoníku.“

8. V § 5 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 až 7 se označují jako odstavce 2 až 6.

9. V § 5 odst. 2 úvodní části ustanovení se za slova „(dále jen „žádost““ vkládají slova „kromě obecných náležitostí žádosti podle správního řádu“.

10. V § 5 odst. 2 se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmena c) až f) se označují jako písmena b) až e).

11. V § 5 odst. 3 se slovo „správy²⁾“ nahrazuje slovem „správy“, text „3 písm. d)“ se nahrazuje textem „2 písm. c)“, text „3 písm. f)“ se nahrazuje textem „2 písm. e)“ a na konci odstavce se doplňuje věta „To neplatí, pokud je tato skutečnost zjistitelná z informačního systému veřejné správy.“.

Poznámka pod čarou č. 2 se zrušuje.

12. V § 5 se odstavce 4 a 5 zrušují.

Dosavadní odstavec 6 se označuje jako odstavec 4.

CELEX: 62015CJ0389

13. V § 5 odst. 4 se číslo „4“ nahrazuje číslem „3“.

14. § 6 se včetně nadpisu zrušuje.

CELEX: 62015CJ0389

15. V § 7 odstavec 2 zní:

„(2) Nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, nesmí být lhůta pro odstranění nedostatků kratší než 2 měsíce.“

16. V § 7 se odstavec 5 zrušuje.

CELEX: 62015CJ0389

17. V § 8 odst. 2 se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

CELEX: 62015CJ0389

18. § 9 a 10 se včetně nadpisů zrušují.

CELEX: 62015CJ0389

19. V § 11 odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „příslušného kontrolního orgánu anebo“ zrušují.

CELEX: 62015CJ0389

20. V § 11 odst. 1 písm. b) se středník nahrazuje tečkou a písmeno c) se zrušuje.

CELEX: 62015CJ0389

21. V § 11 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.

CELEX: 62015CJ0389

22. V § 11 odst. 2 se slova „nebo c)“ zrušují.

23. V § 12 se slova „pro obsah a kontrolu specifikace zemědělského výrobku nebo potraviny,“ zrušují.

CELEX: 62015CJ0389

24. V § 13 odst. 1 se za slovo „zmocněnců,^{4a)}“ vkládají slova „o lhůtách pro vydání rozhodnutí⁹⁾“.

Poznámka pod čarou č. 9 zní:

„⁹⁾ § 71 odst. 3 správního řádu.“

25. V poznámce pod čarou č. 5 se věta druhá nahrazuje větou „Zákon č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů.“

26. V § 14 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Odstavec 1 se nevztahuje na fyzické osoby, které jsou státními příslušníky členského státu Evropské unie nebo státu, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, a jsou usazeny na území České republiky nebo poskytují služby na území České republiky. Dále se nevztahuje na právnické osoby, které mají svou správu nebo sídlo své podnikatelské činnosti na území členského státu Evropské unie nebo státu, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, a jsou usazeny na území České republiky nebo poskytují služby na území České republiky. V případě, že tyto osoby nemají na území České republiky sídlo nebo místo pobytu, musí pro řízení před Úřadem uvést adresu pro doručování v České republice.“

27. V § 15 odst. 2 písm. g) se slova „, a je-li zbožím zemědělský výrobek nebo potravinu uvedená ve vyhlášce podle § 26, její specifikace, včetně jejích případných změn“ zrušují.

CELEX: 62015CJ0389

28. V § 16 odstavec 1 včetně poznámky pod čarou č. 6 zní:

„(1) Osoby, které mají adresu místa pobytu nebo sídlo v České republice, mohou požádat prostřednictvím Úřadu o mezinárodní zápis označení původu nebo zeměpisného označení podle mezinárodní smlouvy⁶⁾.

---

⁶⁾ Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu ze dne 31. října 1958 revidovaná ve Stockholmu dne 14. července 1967, vyhlášená pod č. 67/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 79/1985 Sb.

Ženevský akt Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení.“

29. V § 16 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které včetně poznámky pod čarou č. 10 znějí:

„(2) Je-li předmětem žádosti podle odstavce 1 označení původu nebo zeměpisné označení, kterému je poskytována výlučná unijní ochrana, Úřad předá žádost k dalšímu postupu Evropské komisi (dále jen „Komise“).

„(3) Je-li předmětem žádosti podle odstavce 1 označení původu nebo zeměpisné označení, kterému není poskytována výlučná unijní ochrana, Úřad požádá Komisi o stanovisko k dalšímu postupu. Bude-li stanovisko Komise k postoupení žádosti o mezinárodní zápis podle mezinárodní smlouvy nesouhlasné, Úřad řízení o takové žádosti zastaví¹⁰⁾. V případě, že stanovisko Komise bude souhlasné, Úřad předá žádost Mezinárodnímu úřadu Světové organizace duševního vlastnictví (dále jen „Mezinárodní úřad“).

---

¹⁰⁾ § 66 odst. 1 písm. h) správního řádu.“

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 4.

CELEX: 32019R1753

30. V § 16 odst. 4 se za slovo „původu“ vkládají slova „nebo zeměpisného označení“ a slova „podle odstavce 1“ se zrušují.

CELEX: 32019R1753

31. V § 17 odst. 1 se za slovo „původu“ vkládají slova „nebo zeměpisného označení“.

32. V § 17 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Úřad oznámí Mezinárodnímu úřadu odmítnutí účinků mezinárodního zápisu označení původu nebo zeměpisného označení na území České republiky

a) na základě odůvodněné výhrady uplatněné ve lhůtě 3 měsíců od zveřejnění v rejstříku Mezinárodního úřadu podle Ženevského aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních, nebo

b) v případě, že toto označení nesplňuje podmínky stanovené pro zápis.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

33. V § 17 odst. 3 se za slovo „původu“ vkládají slova „nebo zeměpisnému označení“.

34. V § 17 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Úřad oznámí Mezinárodnímu úřadu nemožnost poskytnutí ochrany na území České republiky, pokud se žádost týká označení původu nebo zeměpisného označení, které spadá do oblasti výlučné unijní ochrany.“.

CELEX: 32019R1753

35. V § 18 se text „§ 10 odst. 1“ nahrazuje textem „§ 19 odst. 2“.

36. V § 19 odstavec 1 zní:

„(1) Žádost o zápis označení původu či zeměpisného označení (dále jen „označení“), kterému je poskytována výlučná unijní ochrana pro zboží pocházející z České republiky, popřípadě z přeshraniční zeměpisné oblasti (dále jen „žádost o unijní zápis“), pokud toto označení je v České republice užíváno v souvislosti s tímto zbožím, se podává u Úřadu.“.

CELEX: 32012R1151

CELEX: 32013R1308

CELEX: 32014R0251

37. V § 19 odst. 2 a 3, § 19 odst. 4 větě první, § 19 odst. 5, § 20 úvodní části ustanovení, § 20 písm. a), § 21 odst. 1 větě první a v § 21 odst. 5 až 7 se slovo „komunitární“ nahrazuje slovem „unijní“.

38. V § 19 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „oprávněného ke kontrole specifikace, kterým je v rozsahu své působnosti Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní veterinární správa nebo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský“³⁾.

CELEX: 32013R1308

CELEX: 32012R1151

CELEX: 32014R0251

CELEX: 32017R0625

39. V § 20 úvodní části ustanovení a v § 20 písm. a) se slovo „Společenství“ nahrazuje slovy „Evropské unie“.

40. V § 21 odst. 1 větě druhé se slova „Evropskou komisí (dále jen „Komise““ nahrazují slovem „Komisí“.

41. V § 21 odst. 5 a v § 22b odst. 5 se slovo „výrobku“ nahrazuje slovem „zboží“, slovo „výrobkem“ se nahrazuje slovem „zbožím“ a slova „v němž má výrobek původ“ se nahrazují slovy „odkud zboží pochází“.

42. Za § 21 se vkládá nový § 21a, který zní:

„§ 21a

Dojde-li v průběhu řízení k podstatným změnám ve specifikaci zboží pocházejícího z České republiky, popřípadě z přeshraniční zeměpisné oblasti, Úřad provede nové zveřejnění žádosti podle § 20 a umožní uplatnit námitky podle § 21.“

CELEX: 32019R0033

CELEX: 32019R0034

CELEX: 32019R0787

43. § 22 včetně poznámky pod čarou č. 7 zní:

„§ 22

Rozhodnutí o postoupení žádosti o unijní zápis Úřad doručí veřejnou vyhláškou⁷⁾.

---

⁷⁾ § 25 správního řádu.“

44. V nadpisu § 22a se doplňují slova „vyžadující řízení na úrovni Evropské unie“.

CELEX: 32013R1308

CELEX: 32019R0033

CELEX: 32019R0787

CELEX: 32012R1151

CELEX: 32014R0251

45. V § 22a odst. 1 se slova „výrobku s původem v České republice“ nahrazují slovy „zboží pocházejícího z České republiky“ a slovo „v“ se nahrazuje slovem „z“.
46. V § 22a se na konci odstavce 1 doplňuje věta „K žádosti musí být přiloženy doklady podle § 19 odst. 2.“.
47. V § 22a se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Pro nové zveřejnění se použije § 21a obdobně.“.

CELEX: 32013R1308

CELEX: 32019R0033

CELEX: 32019R0787

CELEX: 32012R1151

CELEX: 32014R0251

48. V § 22a odst. 4 větě první, § 22b odst. 2 větě první, § 22b odst. 4 větě první a poslední, § 22b odst. 5 a 6, § 22b odst. 7 větě první a v § 22b odst. 8 větě první se slovo „komunitárního“ nahrazuje slovem „unijního“.
49. V § 22a odst. 5 se za slova „kontrolního orgánu“ vkládají slova „stanoveného v § 19 odst. 2“.
50. V § 22a odst. 7 se věty druhá až poslední zrušují.
51. Za § 22a se vkládají nové § 22aa a 22ab, které včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 11 a 12 znějí:

„§ 22aa

Změna specifikace nevyžadující řízení na úrovni Evropské unie

(1) Pro řízení o změně specifikace se použije ustanovení § 22a odst. 1 až 6 obdobně.

(2) Rozhodnutí o změně specifikace Úřad doručí veřejnou vyhláškou⁷⁾.

(3) Pravomocné rozhodnutí o změně specifikace Úřad oznámí Komisi. Pokud Komise rozhodnutí Úřadu o změně specifikace zruší, Úřad provede nové řízení a vydá nové rozhodnutí¹¹⁾.

§ 22ab

Dočasná změna specifikace

(1) Pro řízení o dočasné změně specifikace se obdobně použije ustanovení § 22a odst. 1 až 6 s tím, že lhůta stanovená v § 22a odst. 2 pro vyložení změny specifikace a lhůty pro podání námitek činí 1 měsíc.

(2) Součástí žádosti musí být i doklady o důvodnosti změny podle hygienických a rostlinolékařských opatření, nutnosti překonání nouzového stavu nebo nepříznivých povětrnostních podmínek podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹²⁾.

(3) Rozhodnutí o dočasné změně specifikace musí obsahovat dobu, po kterou má dočasná změna účinky. Rozhodnutí o změně specifikace Úřad doručí veřejnou vyhláškou⁷⁾.

(4) Pravomocné rozhodnutí o dočasné změně specifikace Úřad oznámí Komisi.

---

¹¹⁾ § 101 písm. e) správního řádu.

¹²⁾ Čl. 6 odst. 3 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 664/2014 ze dne 18. prosince 2013, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012, pokud jde o stanovení symbolů Unie pro chráněná označení původu, chráněná zeměpisná označení a zaručené tradiční speciality a o některá pravidla pro původ, procesní pravidla a další přechodná pravidla.

Čl. 31 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787 ze dne 17. dubna 2019 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení (ES) č. 110/2008.

Čl. 53 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, v platném znění.“.

CELEX: 32019R0033

CELEX: 32019R0787

CELEX: 32014R0664

52. V § 22b odst. 1 se slova „výrobku s původem v České republice, popřípadě v“ nahrazují slovy „zboží pocházejícího z České republiky, popřípadě z“.

53. V § 22b odst. 8 se věty druhá a poslední zrušují.

54. § 22c včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 8 zní:

Námítky proti žádosti o unijní zápis, jeho zrušení nebo o změnu specifikace zboží pocházejícího z jiného státu

Mají-li být prostřednictvím Úřadu uplatněny v řízení před Komisí námítky proti žádosti o unijní zápis, proti žádosti o jeho zrušení nebo proti žádosti o změnu specifikace zboží pocházejícího z jiného státu, podávají se Úřadu nejpozději 1 měsíc před skončením lhůty stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie⁸⁾.

---

⁸⁾ Čl. 51 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, v platném znění.

Čl. 98 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, v platném znění.

Čl. 27 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787 ze dne 17. dubna 2019 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení (ES) č. 110/2008, v platném znění.“

55. § 26 se zrušuje.

CELEX: 62015CJ0389

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Požádá-li osoba, která má podle dosavadních právních předpisů zapsáno v rejstříku vedeném Úřadem průmyslového vlastnictví (dále jen „rejstřík“) označení původu nebo zeměpisné označení pro zboží pocházející z České republiky, popřípadě z přeshraniční zeměpisné oblasti, jemuž je poskytována ochrana výlučně podle přímo použitelných předpisů Evropské unie (dále jen „výlučná unijní ochrana“), o unijní zápis ve lhůtě do 30. června 2022, vstupuje výlučná unijní ochrana v účinnost jejím poskytnutím namísto ochrany poskytnuté v České republice podle dosavadních právních předpisů. Pro náležitosti žádosti se použije § 19 odst. 2 zákona č. 452/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, obdobně.
2. Není-li na žádost podle bodu 1 poskytnuta označení původu a zeměpisnému označení výlučná unijní ochrana, zápis do rejstříku zaniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí příslušného orgánu Evropské unie.

3. Zápis označení původu nebo zeměpisného označení v rejstříku pro zboží, které spadá do oblasti výlučné unijní ochrany, pro které nebyla podána žádost podle bodu 1, zaniká uplynutím dne 30. června 2022.
4. Zápis označení původu v rejstříku, kterému byla poskytnuta ochrana podle Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu pro zboží, které spadá do oblasti výlučné unijní ochrany, pro které nebyla podána žádost podle bodu 1, zaniká uplynutím dne 30. června 2022.
5. Žádost o mezinárodní zápis označení původu nebo zeměpisného označení podle Ženevského aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních, které je chráněno podle Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu a kterému byla poskytnuta výlučná unijní ochrana namísto ochrany poskytnuté v České republice podle dosavadních právních předpisů, lze podat do 30. června 2022.

CELEX: 32019R1753

CELEX: 62015CJ0389

Čl. III

Zrušovací ustanovení

Vyhláška č. 243/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, se zrušuje.

Čl. IV

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2021.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. OBECNÁ ČÁST

I. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Právní ochrana označení původu a zeměpisných označení je součástí systému ochrany průmyslového vlastnictví. Je primárně obsažena v zákoně č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 452/2001 Sb.“).

Zákon č. 452/2001 Sb. vymezuje, co se rozumí označením původu a zeměpisným označením v § 2 následovně:

Označením původu je název oblasti, určitého místa nebo země (dále jen „území“) používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže kvalita nebo vlastnosti tohoto zboží jsou výlučně nebo převážně dány zvláštním zeměpisným prostředím s jeho charakteristickými přírodními a lidskými faktory a jestliže výroba, zpracování a příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území; za označení původu pro zemědělské výrobky nebo potraviny jsou pokládána i tradiční zeměpisná nebo nezeměpisná označení pro zboží pocházející z vymezeného území, splňuje-li takové zboží ostatní podmínky podle tohoto ustanovení.

Zeměpisným označením je název území používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže toto zboží má určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst tomuto zeměpisnému původu, a jestliže výroba nebo zpracování nebo příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území.

Zeměpisné označení představuje méně silnou vazbu mezi původem výrobku a jeho kvalitativními znaky, neboť u tohoto druhu označování je rozhodné, zda odpovídající vlastnosti výrobku „lze přičíst“ jeho zeměpisnému původu a dále postačuje, aby pouze jeden z kroků (výroba, zpracování, příprava) probíhal ve vymezeném území.

V současné době existují v České republice vedle sebe tři systémy ochrany označení původu a zeměpisných označení:

- systém ochrany národních označení původu a zeměpisných označení,
- systém ochrany označení původu a zeměpisných označení s účinky pro Českou republiku na základě mezinárodního zápisu podle mezinárodní dohody a
- systém unijní ochrany označení původu a zeměpisných označení na základě zápisu v Evropské unii (dále i „Unie“) podle přímo použitelných předpisů Evropské unie.

Národní ochrana označení původu a zeměpisných označení je založena na principu nevýlučnosti a působnosti bez časového omezení. V důsledku časově neomezené působnosti zápisu jsou v národním rejstříku v současné době zapsána mnohá označení původu a zeměpisná označení, která již nejsou užívána.

Unijní ochrana je zakotvena v těchto nařízeních:

- 1) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, v platném znění,
- 2) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, v platném znění,
- 3) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014 ze dne 26. února 2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1601/91.
- 4) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 664/2014 ze dne 18. prosince 2013, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012, pokud jde o stanovení symbolů Unie pro chráněná označení původu, chráněná zeměpisná označení a zaručené tradiční speciality a o některá pravidla pro původ, procesní pravidla a další přechodná pravidla.
- 5) prováděcí nařízení Komise (EU) č. 668/2014 ze dne 13. června 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin.
- 6) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/33 ze dne 17. října 2018, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o žádosti o ochranu označení původu, zeměpisných označení a tradičních výrazů v odvětví vína, řízení o námitce, omezení použití, změny specifikace výrobku, zrušení ochrany a označování a obchodní úpravu,
- 7) prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/34 ze dne 17. října 2018, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o žádosti o ochranu označení původu, zeměpisných označení a tradičních výrazů v odvětví vína, o řízení o námitce, změny specifikace výrobku, evidenci chráněných názvů, zrušení ochrany a používání symbolů, a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o vhodný systém kontrol,
- 8) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787 ze dne 17. dubna 2019 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a zrušení nařízení (ES) č. 110/2008,
- 9) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 ze dne 23. října 2019 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních.

Procesní úprava řízení o žádostech o unijní zápis je obsažena v hlavě VII zákona č. 452/2001 Sb.

Mezinárodní ochrana označení původu má základ v Pařížské úmluvě na ochranu průmyslového vlastnictví z roku 1883. Podle jejího článku 10 bylo za nekalosoutěžní jednání pokládáno užívání nepravdivého / lživého označení původu výrobku. Ustanovení čl. 10 bylo

posléze několikrát revidováno, k podstatné revizi došlo v roce 1958 přijetím Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu (dále jen „Lisabonská dohoda“). Tato dohoda vytvořila systém mezinárodní ochrany označení původu, neobsahuje ale institut zeměpisných označení.

Smluvními stranami Lisabonské dohody je v současnosti 28 států. Patří mezi ně i sedm členských států Evropské unie, a sice Bulharsko, Česká republika, Francie, Itálie, Maďarsko, Portugalsko a Slovensko. Tři další členské státy, konkrétně Řecko, Španělsko a Rumunsko, zmíněnou dohodu podepsaly, ale zatím neratifikovaly.

Evropská unie není smluvní stranou Lisabonské dohody, neboť k ní mohou přistoupit pouze jednotlivé státy.

Lisabonská dohoda byla několikrát revidována. K významné revizi došlo v roce 2015, kdy byl přijat Ženevský akt Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních (dále jen „Ženevský akt“), jehož smluvními stranami mohou být nejen státy, ale i mezinárodní organizace. Na základě rozhodnutí Rady (EU) 2019/1754 ze dne 7. října 2019 Evropská unie přistoupila k Ženevskému aktu, který vstoupil v platnost dne 26. února 2020.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2019/1753 ze dne 23. října 2019 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu (dále „Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu“) nabylo účinky dne 13. listopadu 2019. Toto nařízení ukládá i některé povinnosti členským státům Evropské unie, které byly smluvní stranou Lisabonské dohody před přistoupením Unie k Ženevskému aktu.

Z dalších mezinárodních dohod, jichž je Česká republika smluvní stranou, je třeba zmínit Dohodu o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví z roku 1994 (TRIPS), která zavedla ochranu zeměpisných označení.

Procesní úprava řízení o žádostech o mezinárodní zápis je obsažena v hlavě VI zákona č. 452/2001 Sb.

Nyní platný zákon č. 452/2001 Sb. přizpůsobil úpravu tohoto odvětví vývoji ochrany těchto práv v evropském kontextu, kde účinná ochrana označování původu je nezbytná pro fungování volného, ale přitom bezpečného pohybu zboží. Podle tohoto zákona je možné chránit jak označení původu, tak zeměpisné označení.

Stávající úprava zákona č. 452/2001 Sb. však zcela neodpovídá požadavkům vyplývajícím z výše uvedených nařízení, zejména z Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu. Cílem navrhované novely je proto provést takové změny, aby bylo možno závazky plynoucí z těchto nařízení beze zbytku dodržet.

Platná právní úprava obsažená v zákoně č. 452/2001 Sb. je genderově neutrální, nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a nikterak se netýká zásady rovnosti mužů a žen.

II. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Návrh zákona je předkládán z důvodu zajištění adaptace právního řádu České republiky na Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu. Současně tímto návrhem zákona dochází k aplikaci práva Evropské unie, pokud jde o výlučnou ochranu označení původu a zeměpisných označení v rozsahu dále vyjmenovaných komodit podle přímo použitelných předpisů Evropské unie.

Navrhovaná právní úprava odstraní neodůvodněné rozdíly v kvalitativních požadavcích na parametry národní a unijní ochrany označení původu a zeměpisných označení tak, že ochrana bude nadále v souladu s výkladem čl. 207 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále „SFEU“) potvrzeným rozsudkem Soudního dvora Evropské unie (dále „SDEU“) ze dne 27. října 2017 ve věci C-389/15 ve výlučné pravomoci Evropské unie. Jedná se o zemědělské výrobky nebo potraviny, které jsou určeny pro lidskou výživu, a zemědělské výrobky určené pro lidskou výživu, lihoviny, vína a aromatizovaná vína (dále také „zemědělské výrobky a potraviny“).

Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu nepředpokládá, že by národní ochrana označení původu a zeměpisných označení pro zboží spadající do výlučné unijní ochrany byla poskytována.

Návrh zákona obsahuje v oblasti označení původu a zeměpisných označení veškerá opatření vhodná k naplnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii. K tomu dojde mimo jiné i tím, že z právního řádu České republiky budou odstraněna ustanovení, která v oblasti označení původu a zeměpisných označení odporují závazkům vyplývajícím z členství v Evropské unii a jejímu přistoupení k Ženevskému aktu.

V současné době je v rejstříkových databázích evidováno řádově několik tisíc položek označení původů a zeměpisných označení zapsaných národní cestou nebo na základě Lisabonské dohody, u nichž mnohdy ani nelze určit, zda jsou stále užívány oprávněným uživatelem. Větší část zápisů pochází ze 70. a následujících let 20. století a v současnosti nespĺňuje požadavky, které na zápis klade nyní platné právo Evropské unie. Rovněž z tohoto důvodu se dosavadní národní ochrana v rozsahu, v němž je již poskytována ochrana na úrovni Evropské unie, jeví s touto úrovní nekompatibilní.

Návrh zákona kromě adaptace na unijní právo umožní České republice i přistoupení k Ženevskému aktu a k Prováděcímu řádu k Ženevskému aktu (dále jen „Prováděcí řád“).

Navrhovaná právní úprava nemá bezprostřední ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen, protože neobsahuje žádná ustanovení, která by na právní postavení mužů a žen dopadala.

III. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Podle čl. 207 odst. 1 SFEU spadají obchodní aspekty duševního vlastnictví, kam patří i označení původu a zeměpisná označení, pod společnou obchodní politiku. Podle čl. 3 SFEU spadá společná obchodní politika do výlučné pravomoci Evropské unie.

Ve smyslu článku 207 odst. 1 SFEU má k vyjednávání mezinárodních dohod týkajících se obchodních aspektů duševního vlastnictví výlučnou pravomoc Evropská unie, pokud s ohledem na jejich cíl a obsah vyjde najevo, že tyto dohody mají zvláštní spojitost s mezinárodním obchodem, například v tom smyslu, že sjednocováním právní úpravy tento obchod usnadňují. Tato výlučná pravomoc tedy není ani zdaleka omezena pouze na dohody týkající se harmonizace ochrany práv duševního vlastnictví sjednané v institucionálním a procesním rámci Světové obchodní organizace (WTO), ale vztahuje se i na další dohody, zvláště ty, u nichž je na základě konkrétní analýzy prokázáno, že mají na základě reciprocity podpořit zejména obchod se zbožím nebo službami se třetími státy, a to tím, že pro toto zboží nebo pro tyto služby zajistí tutéž míru ochrany, jaké již požívají na vnitřním trhu. Ochrana označení původu a zeměpisného označení totiž není pouze ochranou producenta zboží, jako je tomu u ochranných známek, ale je ochranou spotřebitele, který původu určitého druhu zboží přisuzuje určité kvalitativní znaky.

Za zásadní, pokud jde o výlučnou pravomoc Evropské unie, je třeba považovat rozsudek SDEU ze dne 27. října 2017 ve věci C-389/15 týkající se společné obchodní politiky a obchodních aspektů duševního vlastnictví (článek 207 odst. 1 SFEU). V této věci velký senát SDEU rozhodoval podle čl. 263 SFEU ve sporu o neplatnost rozhodnutí Rady č. 8512/15 ze dne 7. května 2015 o zmocnění k zahájení jednání o revidované Lisabonské dohodě, pokud jde o otázky spadající do pravomoci Evropské unie. Ze závěrů tohoto rozsudku vyplývá, že aspekty duševního vlastnictví spadají do oblasti společné obchodní politiky. V této oblasti náleží Unii výlučná pravomoc. Jakkoli je Česká republika smluvní stranou Lisabonské dohody, je zároveň vázána svými závazky vyplývajícími z přistoupení k Evropské unii a je povinna je respektovat.

Návrh zákona respektuje přednost unijního práva před právem národním při poskytování ochrany označení původu pro zboží, jehož označování je chráněno na základě přímo použitelných předpisů Evropské unie, a odstraňuje dvojkolejnost ochrany označení původu či zeměpisného označení v případech, pokud by témuž označení byla poskytována ochrana jak podle práva unijního, tak národního.

Přístup Evropské unie k Ženevskému aktu umožňuje v souladu s nařízením o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu ochranu označení původu či zeměpisným označením nejen podle předpisu unijních, ale umožňuje poskytnout unijně zapsaným označením rovněž ochranu mezinárodní. Účelem návrhu zákona je jak zabezpečit zachování případných mezinárodních účinků ochrany, tak případné zachování původně dosažených práv v třetích zemích.

Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu umožňuje držitelům označení původu a zeměpisných označení zapsaných v národních rejstřících některého z členských států Evropské unie za předpokladu unijní ochrany požádat v přechodném období o mezinárodní zápis označení původu podle Ženevského aktu.

Pokud jde o označení původu pro zboží pocházející ze třetích zemí a spadající do výlučné unijní ochrany, jehož ochranu Česká republika přiznala podle Lisabonské dohody před přistoupením Evropské unie k Ženevskému aktu, upravuje Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu plnění mezinárodních povinností v přechodných opatřeních. Národní ochrana bude nahrazena výlučnou unijní ochranou, pokud třetí země - země původu přistoupí k Ženevskému aktu.

V souladu se zásadou *pacta sunt servanda* se pak předpokládá, že vnitrostátní ochrana označení původu pro zboží pocházející ze třetích zemí, která již byla v České republice přiznána, bude v tuzemsku platit i nadále a ochrana podle mezinárodní smlouvy může být právním titulem pro uplatnění práv.

Sedm členských států Evropské unie, které jsou smluvními stranami Lisabonské dohody, je povinno ohlásit Mezinárodnímu úřadu Světové organizace duševního vlastnictví (dále jen „Mezinárodní úřad“), že nemohou ode dne stanoveného v Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu zajistit vnitrostátní ochranu označení původu pro výrobky, jimž je ochrana poskytována podle přímo použitelných předpisů Evropské unie. Tyto státy jsou zároveň povinny předat Evropské komisi (dále jen „Komise“) každé oznámení učiněné Mezinárodním úřadem podle Lisabonské dohody. Komise předá tato oznámení všem ostatním členským státům Evropské unie.

Ochrana, kterou mohou získat smluvní strany Lisabonské dohody i Ženevského aktu v rámci Evropské unie, se týká pouze zboží, jehož označení původu či zeměpisným označením je poskytována výlučná unijní ochrana podle přímo použitelných předpisů Evropské unie, tedy pro zemědělské výrobky a potraviny, vína, aromatizovaná vína a lihoviny.

IV. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod. Jedná se zejména o provedení zásady zákonnosti uvedené v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 4 Listiny základních práv a svobod, tj. ukládání povinností jen na základě zákona, a dále zásady zákonného výkonu veřejné moci uvedené v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Navrhovaná úprava respektuje práva uvedená v čl. 26 a 34 Listiny základních práv a svobod, a to právo na podnikání a provozování jiné hospodářské činnosti a právo na ochranu výsledků tvůrčí duševní činnosti.

V. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona je v souladu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii, Smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii a s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie.

Návrh respektuje rozsudek SDEU ve věci C-389/15, v němž velký senát SDEU rozhodoval podle čl. 263 SFEU ve sporu o neplatnost rozhodnutí Rady 8512/15 ze dne 7. května 2015 o zmocnění k zahájení jednání o revidované Lisabonské dohodě, pokud jde o otázky spadající do výlučné pravomoci Evropské unie.

Tímto rozsudkem bylo postaveno na jisto, že národní ochrana dosud poskytovaná označením původu a zeměpisným označením pro zemědělské výrobky a potraviny (spadajícím do výlučné unijní pravomoci) již nadále neobstojí. Což následně potvrdilo i Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu, na které je právní řád České republiky předloženým návrhem adaptován.

Návrhem se rovněž adaptují některá ustanovení nařízení upravujících ochranu označení původu a zeměpisných označení, která se týkají změn specifikace zemědělských výrobků a potravin.

VI. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava neodporuje mezinárodním smlouvám, kterými je Česká republika vázána. Je v souladu se závazkem poskytnout ochranu označením původu pro zboží pocházející z třetích zemí podle Lisabonské dohody. Tato již přiznaná mezinárodní ochrana bude samostatným právním titulem pro uplatnění práv.

VII. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná změna zákona o označení původu a zeměpisného označení může mít nepatrný vliv na státní rozpočet spočívající v potřebě pokrýt administrativní náklady související s nutností přechodu označení původu pro výrobky, jímž je ochrana poskytována podle přímo použitelných předpisů Evropské unie, z národní ochrany na ochranu unijní. Tyto náklady nelze přesně vyčíslit, neboť není zřejmé, kolik žadatelů bude mít zájem svou národní ochranu změnit na ochranu unijní.

Případné finanční dopady na státní rozpočet vyplývající ze změny zákona č. 452/2001 Sb. budou kryty v příslušném rozpočtovém roce v rámci schváleného rozpočtu výdajů kapitoly

344 - Úřad průmyslového vlastnictví (dále jen „Úřad“). Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na ostatní veřejné rozpočty.

Navrhovaná právní úprava bude představovat ze strany státu pouze minimální ekonomickou zátěž na jednotlivého žadatele. Symbolický správní poplatek ve výši 500 Kč za postoupení žádosti o ochranu označení původu či zeměpisného označení Komisi (postoupení žádosti o unijní zápis) uvedený v příloze zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, část XI, položka 141 zůstává zachován. Poplatek ve výši 500 CHF za změnu mezinárodního zápisu v případě, že žadatel získá unijní zápis, vybírá Mezinárodní úřad. Poplatky za mezinárodní zápis označení původu a zeměpisných označení pro zemědělské výrobky a potraviny i za změnu mezinárodního zápisu nově stanoví Prováděcí řád k Ženevskému aktu, resp. Společný prováděcí řád k Lisabonské dohodě o ochraně označení původu a jejich mezinárodním zápisu a k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení.

Skutečné individuální náklady žadatele vynaložené při tvorbě specifikace zemědělského výrobku nebo potraviny a spojené s žádostí o unijní zápis označení původu či zeměpisného označení nelze obecně hodnověrně vyčíslit.

Prohloubením implementačního procesu a sladěním úpravy systému označení původu a zeměpisných označení v České republice se systémem označení původu a zeměpisných označení Evropské unie dojde zároveň i ke sblížení s národními systémy označení původu jiných členských států, a to jak v oblasti práva hmotného, tak práva procesního. Omezení bezdůvodných rozdílů v právní úpravě označení původu a zeměpisných označení podle dosavadní úpravy a podle navrhovaného zákona povede k sjednocení podmínek získání ochrany tohoto průmyslového práva.

Navrhovaná úprava je genderově neutrální a nebude mít sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a na specifické skupiny obyvatel, zejména na osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, ani dopady na životní prostředí.

VIII. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nepřináší žádné změny v dopadech ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů.

IX. Zhodnocení korupčních rizik

Předloženým návrhem nejsou upravovány žádné nové rozhodovací pravomoci orgánů státní správy. Lze proto konstatovat, že předkládaná právní úprava nevyvolává žádná korupční rizika.

X. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nepřináší žádné dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

XI. Zhodnocení souladu se zásadami digitálně přívětivé legislativy

Návrh právního předpisu nebrání dodržování Zásad digitálně přívětivé legislativy. Návrh nestanovuje technické podrobnosti využívání služeb informačních systémů veřejné správy (ISVS) pro výkon agendy podle zákona č. 452/2001 Sb., ani technické podrobnosti přístupu oprávněných subjektů k údajům v ISVS. Technické řešení ISVS, portálu a aplikací s nimi souvisejících je vytvářeno s ohledem na tyto zásady. Návrh tyto zásady nikterak neovlivňuje.

XII. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Návrh zákona představuje minimalistickou povinnou implementaci nařízení, neboť obsahuje jen takovou úpravu, kterou je nutné přijmout k řádné adaptaci nařízení týkajících se ochrany označení původu a zeměpisných označení ve výlučné unijní pravomoci na český právní řád.

Nad rámec implementace nařízení a změn na ně reagujících obsahuje tento návrh zákona pouze legislativně technické změny.

V čl. 11 Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu je stanoven termín 14. listopadu 2022 pro volbu členského státu Evropské unie, pokud jde o žádost o mezinárodní zápis, unijní zápis či o zrušení národně zapsaných označení původu nebo zeměpisných označení. S ohledem na uvedený termín je třeba, aby dotčené subjekty i veřejnost měly maximálně možný časový prostor na seznámení se s navrhovanými změnami a přípravu (podáním případných žádostí Úřadu do 30. června 2022) spojenou s uskutečněním těchto změn.

Proto se navrhuje, aby Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR v souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Čl. I

K bodu 1 (Poznámka pod čarou č. 1)

V poznámce pod čarou č. 1 se aktualizuje výčet přímo použitelných předpisů Evropské unie, na jejichž základě se označením původu a zeměpisným označením poskytuje výlučná unijní ochrana.

K bodu 2 (§ 1 odst. 2 písm. b)

V rámci novely dochází ke sjednocení dosud nejednotného pojmosloví, kdy v nyní platném znění slova „výrobky“ a slova „zboží“ se sjednocují s tím, že nadále bude používán pojem „zboží“.

K bodu 3 (§ 1 odst. 2 písm. d)

S ohledem na okolnost, že po nabytí účinnosti novely nebude zapsáno na vnitrostátní úrovni žádné označení původu či zeměpisné označení pro vína, která patří do výlučné unijní pravomoci, stává se vnitrostátní postup při změně zápisu označení původu vín obsoletním.

K bodu 4 (§ 3)

Úprava se navrhuje s ohledem na rozsudek SDEU ve věci C-389/15, v němž velký senát SDEU rozhodoval podle čl. 263 SFEU ve sporu o neplatnost rozhodnutí Rady. Konstatoval v něm, že otázky označování původu a zeměpisných označení spadají do výlučné pravomoci Evropské unie. Je proto nutno respektovat, že pokud Evropská unie zabezpečuje ochranu určitým označením původu či zeměpisným označením, nepřichází v tomto rozsahu v úvahu ochrana podle národních právních předpisů. Ani Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu nepředpokládá, že by národní ochrana označení původu a zeměpisných označení pro zboží spadající do výlučné unijní ochrany mohla být poskytována.

V České republice bude proto nadále poskytována národní ochrana pouze těm označením původu a zeměpisným označením, jejichž ochrana není zabezpečena na základě příslušných právních předpisů Evropské unie. Výlučná unijní ochrana se vztahuje na zemědělské výrobky nebo potraviny, které jsou určeny pro lidskou výživu, a zemědělské výrobky neurčené pro lidskou výživu, lihoviny, vína a aromatizovaná vína (dále „zemědělské výrobky a potraviny“).

K bodu 5 a 6 (§ 4)

S ohledem na přímo použitelné předpisy Evropské unie, a to

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014 ze dne 26. února 2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1601/91,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, v platném znění,
- nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/33 ze dne 17. října 2018, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o žádosti o ochranu označení původu, zeměpisných označení a tradičních výrazů v odvětví vína, řízení o námitce, omezení použití, změny specifikace výrobku, zrušení ochrany a označování a obchodní úpravu, a
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/34 ze dne 17. října 2018, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o žádosti o ochranu označení původu, zeměpisných označení a tradičních výrazů v odvětví vína, o řízení o námitce, změny specifikace výrobku, evidenci chráněných názvů, zrušení ochrany a používání symbolů, a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o vhodný systém kontrol,

spadá víno mezi komodity, u nichž je ochrana označení původu či zeměpisného označení ve výlučné pravomoci Evropské unie. V důsledku toho je zrušované ustanovení pro řízení před Úřadem obsoletní.

K bodu 7 a 8 (§ 5)

Vymezení žadatele o zápis označení původu se mění v návaznosti na změny vyplývající ze zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, tak, že namísto dosud uvedeného sdružení může být žadatelem o zápis označení původu spolek výrobců nebo zpracovatelů založený za účelem podání žádosti o zápis označení původu a jeho užívání pro zboží vyrobené nebo zpracované anebo připravené na území a za podmínek vymezených v § 2 písm. a) nebo společníci společnosti bez právní osobnosti vzniklé za tímto účelem. S tím souvisí i nový odkaz na příslušná ustanovení občanského zákoníku v poznámce pod čarou č. 1b.

V návaznosti na dosavadní právní úpravu novela nadále předpokládá, že žádost o zápis označení původu může podat pouze seskupení výrobců nebo zpracovatelů, tj. osob, které v dané lokalitě vyrábějí, zpracovávají nebo připravují zboží stejného druhu. Úpravou § 5 tak dochází ke sladění s terminologií občanského zákoníku, a přitom zůstává zachován stejný okruh žadatelů, jako byl v předchozí právní úpravě v § 5 odst. 1.

Dosavadní právní úprava umožňovala, aby žádost ve výjimečných případech podala i fyzická nebo právnická osoba. Takto výjimečný případ nastane tehdy, jestliže v době podání žádosti o zápis označení původu v dané lokalitě tato fyzická nebo právnická osoba jako jediná vyrábí zboží, které má charakteristické vlastnosti umožňující požadovat zápis označení původu.

Novela váže tyto výjimečné případy žádostí na podmínku, že jednotlivá osoba, která na daném území vyrábí nebo zpracovává zboží, prokáže, že je jediným výrobcem nebo zpracovatelem, který chce žádost o zápis označení původu podat. Za jednotlivou právnickou osobu v tomto smyslu se nepovažuje spolek, který je formou seskupení preferovanou evropskou legislativou, nikoliv jednotlivcem.

Co se týká okruhu účastníků podle § 27 správního řádu, pokud bude žadatelem spolek, jedná se o právnickou osobu a Úřad s ním bude jednat jako s jediným účastníkem řízení a uvede jej v rejstříku jako žadatele. Pokud podá žádost společník společnosti, bude jednat jako příkazník za ostatní společníky ve společné záležitosti podání žádosti o zápis označení původu, za předpokladu doložení plné moci. Účastníky řízení budou všichni společníci a budou zapsáni jako uživatelé do rejstříku, jako žadatel bude uveden příkazník.

S ohledem na charakter označení původu, které není vázáno na jednotlivou osobu, neboť je může používat kdokoliv, kdo splňuje podmínky podle § 8 odst. 2 zákona, není nutné, aby žádost podávali všichni společníci společnosti ve smyslu § 44 odst. 2 správního řádu. Jejich okruh se v čase může měnit. Ani ten výrobce či zpracovatel, který na trhu reálně funguje a nebyl účastníkem řízení, nebude ve finále krácen na svých právech označovat své zboží chráněným označením původu, protože označení původu není vázáno na žadatele, není jeho vlastnictvím a žadatel k němu nemá monopolní právo. V praxi za členy sdružení, nyní společníky společnosti, vždy jednala pouze jedna osoba. Podání žádosti o zápis je vždy výsledkem společné dohody mezi výrobcí či zpracovatelem, kteří se za tím účelem seskupí a hájí svůj společný zájem.

Úprava v dosavadním odstavci 2 se vzhledem k obecné úpravě v § 35 odst. 1 správního řádu a úpravě společnosti bez právní osobnosti v občanském zákoníku (§ 2716 a násl.) jeví jako nadbytečná, a proto se vypouští.

K bodu 9 a 10 (§ 5 odst. 2 a 5 odst. 2 písm. b)

Dosavadní úprava požadavků na identifikační údaje žadatele je nadbytečná vzhledem k obecné úpravě v § 37 odst. 2 správního řádu; z toho důvodu se vypouští.

K bodu 11 (§ 5 odst. 3 a poznámka pod čarou č. 2)

Úprava § 5 odst. 3 se navrhuje z důvodu vstřícnosti vůči žadatelům o zápis označení původu, pokud jde o uvedení požadovaných údajů, a vyhovění požadavkům digitálně přívětivé legislativy.

Poznámka pod čarou č. 2 není nadále relevantní.

K bodu 12 a 13 (§ 5 odst. 4 až 6)

Úprava v dosavadním odstavci 5, která stanovila postup a podmínky při poskytování ochrany označení původu na území České republiky, se stala obsoletní s ohledem na rozsudek SDEU ve věci C-389/15 a Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu, podle

nichž je v oblasti poskytování ochrany označení původu a zeměpisnému označení pro některé výrobky dána výlučná pravomoc orgánů Evropské unie.

Úprava v dosavadním odstavci 6 se z důvodu nezbytnosti sladit zákon s občanským zákoníkem a správním řádem již nepoužije.

Úprava v odstavci 4 je legislativně technické povahy.

K bodu 14 (§ 6)

Podle nové právní úpravy již nebude vnitrostátně poskytována ochrana označení původu a zeměpisných označení pro zemědělské výrobky a potraviny. S ohledem na výlučnou pravomoc orgánů Evropské unie v oblasti ochrany uvedených výrobků na základě rozsudku SDEU ve věci C-389/15 a Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu se úprava specifikace, pokud jde o zápis označení původu na území České republiky, stala obsoletní.

K bodu 15 (§ 7 odst. 2)

Vzhledem k tomu, že postup při nápravě vad podání a následků jejich neodstranění upravuje § 37 odst. 3 a § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, dosavadní úprava se jako nadbytečná vypouští a ponechává se pouze vymezení lhůty pro odstranění nedostatků žádosti.

K bodu 16 (§ 7 odst. 5)

S ohledem na novou právní úpravu, podle níž již nebude poskytována vnitrostátní ochrana označení původu pro zemědělské výrobky a potraviny, je ustanovení o možnosti požadovat kontrolní nález ohledně specifikace takového výrobku obsoletní.

K bodu 17 (§ 8 odst. 2)

S ohledem na rozsudek SDEU C-389/15 a Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu, podle nichž je v oblasti poskytování ochrany označení původu a zeměpisnému označení pro zemědělské výrobky a potraviny dána výlučná pravomoc orgánů Evropské unie, se dosavadní úprava stala obsoletní.

K bodu 18 (§ 9 a 10)

Podle nové právní úpravy již nebude vnitrostátně poskytována ochrana označení původu a zeměpisných označení pro zemědělské výrobky a potraviny. S ohledem na výlučnou pravomoc orgánů Evropské unie v oblasti ochrany uvedených výrobků na základě rozsudku SDEU ve věci C-389/15 a Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu se úprava specifikace, pokud jde o zápis označení původu na území České republiky, stala obsoletní.

K bodu 19 až 22 (§ 11)

S ohledem na okolnost, že v České republice nebude nadále poskytována národní ochrana označení původu či zeměpisného označení pro zboží, jehož ochrana spadá do výlučné unijní pravomoci, nebudou mít kontrolní orgány ani pravomoc hodnotit splnění podmínek pro přiznání ochrany vyplývající z předpisu národního, ale pouze unijního. Pro zápis označení původu pro zboží nespádající do výlučné pravomoci Evropské unie se proto navrhuje vypustit kompetenci kontrolního orgánu, která dopadala pouze na zemědělské výrobky nebo potraviny, jejichž ochrana nyní spadá do výlučné unijní pravomoci. Vzhledem k tomu, že Úřad, pokud jde o národní ochranu, již nebude mít k dispozici nálezy příslušného kontrolního orgánu o tom, zda označení původu splňuje podmínky přiznání ochrany stanovené specifikací, zůstane možnost Úřadu rozhodovat o zrušení zápisu označení původu z moci úřední pouze ve zjevných případech (například změna názvu území, oblasti, města apod.).

Vedle toho zůstává možnost zrušit na národní úrovni zápis označení původu pro nezemědělské výrobky na základě návrhu dotčené osoby, která vedle prokázání dotčení na svých právech v důsledku napadeného zápisu musí v souladu se správním řádem doložit důvodnost svého návrhu, tedy jaké podmínky zápis označení původu nespĺňuje.

S ohledem na nemožnost národního zápisu označení původu pro zemědělské výrobky a potraviny nepřichází v úvahu ani zrušení těchto zápisů a ustanovení o nálezech kontrolního orgánu, které mohou být důvodem pro zrušení zápisu. Ustanovení odstavce 1 písm. c) a odstavce 2 je proto v dané oblasti obsoletní.

K bodu 23 (§ 12)

Vše, co se týká nemožnosti zápisu označení původu pro zemědělské výrobky a potraviny, se týká i zeměpisných označení. Část ustanovení týkající se specifikace zemědělského výrobku a potraviny se tedy již nadále pro řízení před Úřadem neuplatní.

K bodu 24 (§ 13 odst. 1)

Ustanovení správního řádu ve věci stanovení lhůt pro rozhodnutí je pro řízení zejména ve věcech úkonů předepsaných přímo použitelnými předpisy Evropské unie nesplnitelné. Délka řízení může být variabilní například s ohledem na nutnost zveřejnění žádosti (§ 21a a násl.) nebo vyčkání předběžného stanoviska Komise (§ 16 odst. 3). Povaha řízení nedovoluje dodržení lhůt dle § 71 odst. 3 správního řádu. Bez ohledu na uvedené bude Úřad nadále rozhodovat ve lhůtě přiměřené povaze věci tak, aby nedocházelo ke zbytečným průtahům v řízení. Zákon č. 452/2001 Sb. v původním znění tuto výluku rovněž obsahoval. Z tohoto důvodu se navrhuje, stejně jako je tomu ve všech právních předpisech týkajících se řízení o poskytnutí průmyslově právní ochrany před Úřadem, stanovit výjimku z této povinnosti. V souladu s tím se zavádí nový odkaz na příslušné ustanovení správního řádu v poznámce pod čarou č. 9.

K bodu 25 (poznámka pod čarou č. 5)

Druhá věta předmětné poznámky se mění tak, aby obsahovala aktuální odkaz na zákon o patentových zástupcích.

K bodu 26 (§ 14)

Návrh zákona sice zachovává dosavadní úpravu zastoupení před Úřadem pro osoby, které v České republice nemají trvalý pobyt/místo pobytu nebo sídlo, současně však upravuje odlišný režim pro státní příslušníky členského státu Evropské unie nebo státu, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, jaký platí podle zákona o ochranných známkách, neboť není důvod pro odlišný postup.

K bodu 27 (§ 15 odst. 2 písm. g)

Úprava se stala obsoletní s ohledem na rozsudek SDEU C-389/15 a Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu, podle nichž je v oblasti poskytování ochrany označení původu a zeměpisnému označení pro zemědělské výrobky a potraviny dána výlučná pravomoc orgánů Evropské unie.

K bodu 28 až 34 (§ 16 a 17)

Návrh zákona obsahuje nezbytnou úpravu pro naplnění úkolů členského státu Evropské unie vyplývajících z Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu a z Ženevského aktu samotného. Podle této mezinárodní smlouvy je zabezpečena ochrana pro smluvní strany tohoto aktu, a to na základě jediného zápisu v mezinárodním rejstříku.

Ženevský akt výslovně umožňuje mimo ochranu označení původu chránit i zeměpisná označení.

Pro Českou republiku jako členský stát Evropské unie však přistoupení Evropské unie k této mezinárodní smlouvě znamená nezbytnost respektování výlučnosti unijní ochrany označení původu či zeměpisného označení pro zemědělské výrobky a potraviny, bez ohledu na to, zda pocházejí z třetích zemí, které nejsou členy Evropské unie, nebo nikoli. Úřad tedy bude každou přihlášku přezkoumávat, zda nenárokuje ochranu pro tyto výrobky, a v případě kladného zjištění bude v souladu s Nařízením o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu každou takovou přihlášku odmítat.

Ženevský akt podle čl. 31 umožňuje nadále chránit starší práva chráněná na základě mezinárodního zápisu v České republice; v tomto případě bude Úřad postupovat stejně jako dosud podle Lisabonské dohody.

Úprava v § 16 stanoví postup v případě žádosti o mezinárodní zápis označení původu a zeměpisného označení podle Lisabonské dohody nebo Ženevského aktu. V této souvislosti se i nahrazuje dosavadní poznámka pod čarou č. 6 poznámkou nového znění, které obsahuje obě mezinárodní smlouvy. Odstavec 2 se týká poskytnutí ochrany spadající do výlučné pravomoci Evropské unie (zemědělské výrobky a potraviny), odstavec 3 se týká poskytnutí

ochrany, která do výlučné pravomoci Unie nespadá. Postup podle odstavce 3 pak odpovídá čl. 11 odst. 3 písm. b) Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu.

V případě, že poskytnutí ochrany spadá do výlučné pravomoci Unie, je třeba, aby žádosti o mezinárodní zápis předcházelo poskytnutí ochrany na základě unijního zápisu. Bez unijního zápisu nelze mezinárodní ochranu označení původu a zeměpisným označením pro zemědělské výrobky a potraviny dosáhnout. Vzhledem k výlučné pravomoci Unie Úřad žádost o mezinárodní zápis pouze předá Komisi k dalšímu postupu. Pokud poskytnutí ochrany označení původu a zeměpisných označení do výlučné pravomoci Unie nespadá (v případě nezemědělských výrobků), Úřad si vyžádá stanovisko Komise.

Úprava v § 17 se týká žádostí o přiznání účinků ochrany v České republice na základě mezinárodního zápisu pro zboží pocházející ze třetích zemí. Zatímco v odstavci 2 se stanoví postup v případě ochrany označení původu nebo zeměpisného označení nespádající do výlučné pravomoci Unie (nezemědělské výrobky), úprava v odstavci 4 se týká označení původu nebo zeměpisných označení pro zemědělské výrobky a potraviny. Vzhledem k tomu, že jejich ochrana spadá do výlučné pravomoci Unie, ztrácí Úřad, pokud jde o přiznání účinků mezinárodního zápisu na území České republiky, kompetenci. Z toho důvodu, aniž by zkoumal podmínky ochrany, Úřad pouze oznámí Mezinárodnímu úřadu nemožnost poskytnutí ochrany.

Ustanovení § 16 odst. 4 adaptuje na náš právní řád čl. 13 Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu; povinnost uhradit poplatky podle čl. 7 Ženevského aktu dopadá na žadatele o mezinárodní zápis. Poplatky za úkony podle § 16 odst. 4 návrhu se rozumí poplatky podle čl. 7 Ženevského aktu a Pravidla 8 Prováděcího řádu k Ženevskému aktu.

K bodu 35 a 38 (§ 18 a § 19 odst. 2)

Jakkoli již nebude potřeba součinnosti s kontrolními orgány při národním zápisu označení původu či zeměpisného označení, tato součinnost bude nadále potřebná při zápisu označení původu a zeměpisného označení podle přímo použitelného předpisu Evropské unie. V důsledku toho se navrhuje úprava, podle níž národní kontrolní orgány, které jsou příslušné ke kontrole specifikace, budou svou funkci plnit v rámci úkonů prováděných Úřadem v souvislosti s aplikací přímo použitelného předpisu Evropské unie. Vymezení kontrolních orgánů se neliší od dosavadní úpravy, která byla obsažena v § 10 odst. 1.

K bodu 36 (§ 19 odst. 1)

Úprava se navrhuje z důvodu změny terminologie s ohledem na výlučnou pravomoc orgánů Evropské unie v oblasti ochrany zemědělských výrobků a potravin na základě rozsudku SDEU ve věci C-389/15.

K bodu 37, 39 a 48 (§ 19 odst. 2 a 3, § 19 odst. 4 věta první, § 19 odst. 5, § 20 úvodní část ustanovení, § 20 písm. a), § 21 odst. 1 věta první, § 21 odst. 5 až 7, § 22 věta první, § 22a odst. 4 věta první, § 22b odst. 2 věta první, § 22b odst. 4 věta první a poslední, § 22b odst. 5 a 6, § 22b odst. 7 věta první a § 22b odst. 8 věta první)

Úprava má pouze legislativně technickou povahu. V rámci celé novely dochází ke změně spočívající v nahrazení slova „Společenství“ slovy „Evropská unie“ a slova „komunitární“ slovem „unijní“, popř. slova „komunitárního“ slovem „unijního“.

K bodu 40 (§ 21 odst. 1)

Změna odstraňující definici Evropské komise je toliko formálního charakteru vzhledem k existenci stejné legislativní zkratky ukotvené v navrhovaném § 16 odst. 2.

K bodu 41 a 52 (§ 21 odst. 5, § 22b odst. 1 a 5)

Úprava má pouze legislativně technickou povahu. V rámci celé novely dochází ke změně spočívající v nahrazení slova „výrobku“ slovy „zboží“ a slov „v němž má výrobek původ“ slovy „odkud zboží pochází“.

K bodu 42, 44 až 47 a 49 a 51 (§ 21a, 22a, 22aa a § 22ab)

V jednotlivých nařízeních Evropské unie vyjmenovaných v poznámce pod čarou č. 1 novely a v obecné části důvodové zprávy, na jejichž základě se označením původu a zeměpisným označením poskytuje výlučná unijní ochrana, je stanoven postup, který se týká změny specifikace. Specifikace zpravidla obsahuje popis zemědělského výrobku nebo potraviny, včetně případné suroviny, a popis základních fyzikálních, chemických, mikrobiologických anebo organoleptických vlastností zemědělského výrobku nebo potraviny, zeměpisné vymezení území, údaje prokazující, že zemědělský výrobek nebo potravina pochází z vymezeného území, popis způsobu získání zemědělského výrobku nebo potraviny, popřípadě popis hodnověrných a neměnných místních způsobů jejich získávání a údaje potvrzující souvislost mezi kvalitou, vlastnostmi nebo znaky zemědělského výrobku nebo potraviny a zeměpisným původem.

Shora uvedené unijní předpisy týkající se ochrany označení původu a zeměpisného označování upravují podstatnou změnu ve specifikaci zboží uvedenou v § 21a v rámci řízení o žádosti o unijní zápis a dále tři různé úrovně změn specifikace: změnu specifikace vyžadující řízení na úrovni Evropské unie, která je uvedena v § 22a, změnu specifikace nevyžadující řízení na úrovni Evropské unie uvedenou v § 22aa a dočasnou změnu specifikace uvedenou v § 22ab. Úprava v § 21a stanoví v případě podstatných změn ve specifikaci požadavek vyplývající z unijních předpisů upravujících ochranu zemědělských výrobků a potravin na opětovné zveřejnění žádosti ve Věstníku a možnosti podat námitky ve lhůtě tří měsíců od tohoto zveřejnění. Tento požadavek bude dopadat nejen na případy, kdy změna specifikace bude v řízení o žádosti o zápis, ale i v případě změn po zápisu podle § 22a.

Zatímco změna specifikace vyžadující řízení na úrovni Evropské unie končí ze strany Úřadu tak, že tato žádost je po ukončení vnitrostátního řízení postoupena k dalšímu řízení v Evropské unii, střední úroveň - tedy změna specifikace nevyžadující řízení na úrovni Unie podle § 22aa - je ukončena rozhodnutím Úřadu, který změnu Komisi pouze ohlásí. Pokud by takové rozhodnutí národního orgánu mělo být změněno nebo zrušeno orgány Unie, musela by Komise vydat prováděcí akt. Potom by byl na místě postup podle § 101 písm. e) správního řádu, tedy o žádosti o změnu specifikace rozhodnout znovu. Nejnižší úroveň představuje

taková změna specifikace, která je jen dočasná; může být vyvolaná přechodnými událostmi, jako je výpadek ve výrobě nebo dovozu nějaké suroviny, změny počasí, překonání nouzového stavu apod. Taková žádost proto musí být doložena potvrzením o existenci důvodu, pro které je nutné dočasně specifikaci změnit.

K bodu 43, 50, 51 a 53 (§ 22 včetně poznámky pod čarou č. 7, § 22a odst. 7, § 22aa odst. 2, § 22b odst. 8)

Dosavadní ustanovení o právní fikci doručení rozhodnutí dnem po vyvěšení na úřední desce Úřadu se zrušuje. Pro úpravu doručení veřejnou vyhláškou platí obecná právní úprava správního řádu (§ 25). Ustanovení o možnosti podání rozkladu proti rozhodnutí o postoupení žádosti o změnu specifikace se s ohledem na obecnou úpravu vyplývající ze správního řádu vypouští.

K bodu 54 (§ 22c)

Úprava má pouze legislativně technickou povahu a týká se terminologické změny. Dále se jedná o úpravu textu poznámky pod čarou spočívající v aktualizaci uváděného přímo použitelného předpisu EU.

K bodu 55 a čl. III (§ 26, Zrušovací ustanovení)

S ohledem na výlučnou unijní pravomoc, pokud jde o poskytování ochrany označením původu a zeměpisným označením pro zemědělské výrobky a potraviny, pro jejichž zápis do rejstříku vedeného Úřadem bylo nezbytné doložit kvalifikovanou specifikaci zboží, je vyhláška ministerstva zemědělství již obsoletní. Z toho důvodu je součástí návrhu zákona i ustanovení o zrušení vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 243/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 452/2001 Sb.

K čl. II (Přechodná ustanovení)

Úprava přechodných ustanovení se týká zápisu označení původu nebo zeměpisných označení zapsaných v rejstříku vedeném Úřadem pro zboží, jemuž je ochrana poskytována ve výlučné pravomoci Unie (pro zemědělské výrobky a potraviny). Vztahuje se na dosavadní národní a popřípadě na ni navazující mezinárodní ochranu, nikoli na ochranu poskytovanou zboží pocházejícímu ze třetích zemí, které byly přiznány účinky mezinárodního zápisu na území České republiky.

Za účelem zachování kontinuity ochrany plynoucí z národního zápisu a mezinárodního zápisu podle Lisabonské dohody se stanoví lhůty pro podání žádosti o unijní zápis a žádosti o mezinárodní zápis podle Ženevského aktu tak, aby mohla být splněna lhůta pro oznámení volby členského státu dle čl. 11 Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu.

K bodu 1

Ustanovení respektuje přednost unijního práva před právem národním při poskytování ochrany označení původu a zeměpisným označením pro zemědělské výrobky a potraviny a odstraňuje dvojkolejnost ochrany. Návrh zákona výslovně uvádí, že pokud je označení

původu či zeměpisnému označení na žádost podanou v určitém časovém období (do 30. června 2022), které předchází lhůtě pro oznámení volby členského státu Evropské unie vyplývající z čl. 11 odst. 2 Nařízení o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu, poskytnuta unijní ochrana, bude tato unijní ochrana plynule navazovat na identickou ochranu národní.

Účelem ustanovení je zabezpečit při splnění stanovených podmínek zachování kontinuity právní ochrany označení původu a zeměpisného označení vyplývající z národního zápisu. Dosavadními právními předpisy se rozumí zákony, kterými se před nabytím účinnosti tohoto zákona udělovala označení původu a zeměpisným označením národní ochrana. Jsou jimi zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění před nabytím účinnosti návrhu, a zákon č. 159/1973 Sb., o ochraně označení původu výrobků, který zákonu č. 452/2001 Sb. předcházel.

K bodu 2

Ustanovení upravuje zánik národní ochrany označení původu a zeměpisného označení pro zemědělské výrobky a potraviny, kterému nebyla výlučná unijní ochrana poskytnuta. Ochrana plynoucí z národního zápisu v případě včas podané žádosti o unijní ochranu trvá do vydání pravomocného rozhodnutí Komise.

Pokud řízení o žádosti bude na unijní úrovni ukončeno pozitivně (dojde k unijnímu zápisu), uplatní se postup podle bodu 1 přechodných ustanovení a právní kontinuita vyplývající z národního zápisu zůstane zachována.

K bodu 3

Nepodá-li uživatel označení původu či zeměpisného označení doposud chráněných na základě národního zápisu pro zemědělské výrobky a potraviny žádost o unijní zápis, přivodí tím zánik národní ochrany. Pro novou unijní žádost o zápis daného označení původu či zeměpisného označení sice není stanoven žádný termín, ale dnem 30. června 2022 národní ochrana zaniká; jinými slovy žádost o unijní zápis je možno podat i kdykoli po tomto datu, ale dojde k přerušení právní kontinuity s ochranou vyplývající z národního zápisu.

K bodu 4

Nepodá-li uživatel označení původu pro zemědělské výrobky a potraviny, které je doposud chráněno na základě mezinárodního zápisu podle Lisabonské dohody navazujícího na národní zápis v České republice, žádost o unijní zápis, národní ochrana zaniká dnem 30. června 2022. Z toho vyplývá i zánik ochrany podle mezinárodní smlouvy. Jakkoli je tedy možno požádat o unijní zápis kdykoli po stanovené lhůtě, bude-li tato lhůta zmeškána, uživatel tím přivodí zánik národní i mezinárodní ochrany svého označení původu včetně ztráty kontinuity mezi stávající ochranou a budoucí unijní ochranou.

K bodu 5

V souvislosti s přistoupením České republiky k Ženevskému aktu je třeba k zachování právní kontinuity ochrany vyplývající z mezinárodního zápisu označení původu podle Lisabonské dohody, jemuž byla poskytnuta výlučná unijní ochrana, podat žádost o mezinárodní zápis (resp. žádost o jeho změnu) podle Ženevského aktu ve lhůtě do 30. června 2022.

K čl. IV (Účinnost)

Účinnost zákona je navrhována tak, aby byla adresátům právní normy ponechána co nejdelší lhůta pro postup podle přechodných ustanovení návrhu zákona, neboť pro zápis označení původu a zeměpisných označení v Evropské unii budou muset nově zpracovat specifikaci zboží.

V Praze dne 24. srpna 2020

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v. r.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu

a ministr dopravy:

doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA, v. r.